

Analyse Scope 3 'CO₂-emissies' Van Dorp – CO₂ Prestatieladder

Versie 2.8

Auteurs: Van Dorp Dienstencentrum
Datum: Update: juni 2024

Inhoudsopgave

1	Achtergronden	2
1.1	Bedrijfsprofiel.....	2
1.2	Motivatie en doel.....	3
1.3	CO ₂ emissies en scopes	3
2	Inleiding en aanpak inventarisatie scope 3 emissies	5
2.1	beschrijving Scope 3 emissies	5
2.2	Leeswijzer.....	6
3	Waardeketen Van Dorp	7
3.1	Procesbeschrijving op hoofdlijnen.....	7
3.2	Identificatie Scope 3 emissies Van Dorp installaties.....	10
3.3	Relevante categorieën voor Van Dorp.....	11
3.4	Rangorde categorieën.....	13
4.	Datacollectie, datakwaliteit en onzekerheden	17
4.1	Datacollectie en datakwaliteit	17
4.2	Onzekerheden.....	17
4.3	Aanbevelingen – kwaliteitsplan scope 3 en reductie strategieën	18
5	Monitoring voortgang doelstellingen	19
Bijlage 1	Onderbouwing significante categorieën	20
	Purchased goods and services (1).....	20
	Fuel- and energy-related activities (3) (not included in scope 1 or scope 2).....	21
	Waste generated in operations (5).....	22
	Employee commuting (7).....	23
	Upstream leased assets (8).....	23
	Use of sold products (11).....	24
Bijlage 2	Verantwoording databronnen meest materiële emissies	26
Bijlage 3	Corporate Value chain (scope 3) Green House Gas Protocol	27

1 Achtergronden

1.1 Bedrijfsprofiel

De rapporterende organisatie is Van Dorp installatiebedrijven bv., een zelfstandige werkmaatschappij die onderdeel uitmaakt van Van Dorp BV.

Van Dorp is ontstaan in 1985 en in met vestigingen in Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Boxtel, Deventer, Delft, Groningen, Heerenveen, Helmond, Hengelo, Hogeveen, Leiden, Lelystad, Rotterdam, Rotterdam centrum, Utrecht, Venlo, Zevenaar en Zoetermeer. Van Dorp is een familiebedrijf met ongeveer 1300 medewerkers en met vestigingen verspreid over het hele land. Elke regio kent zijn eigen cultuur. Vandaar dat elke vestiging van Van Dorp zich richt op haar klanten binnen de regionale markt. Als technisch dienstverlener biedt Van Dorp een totaalpakket aan diensten aan klanten. Alle techniek in gebouwen wordt zelfstandig ontworpen, gerealiseerd en beheerd. Op verzoek voorziet Van Dorp tevens de facilitaire dienstverlening voor klanten (met inzet van derden).

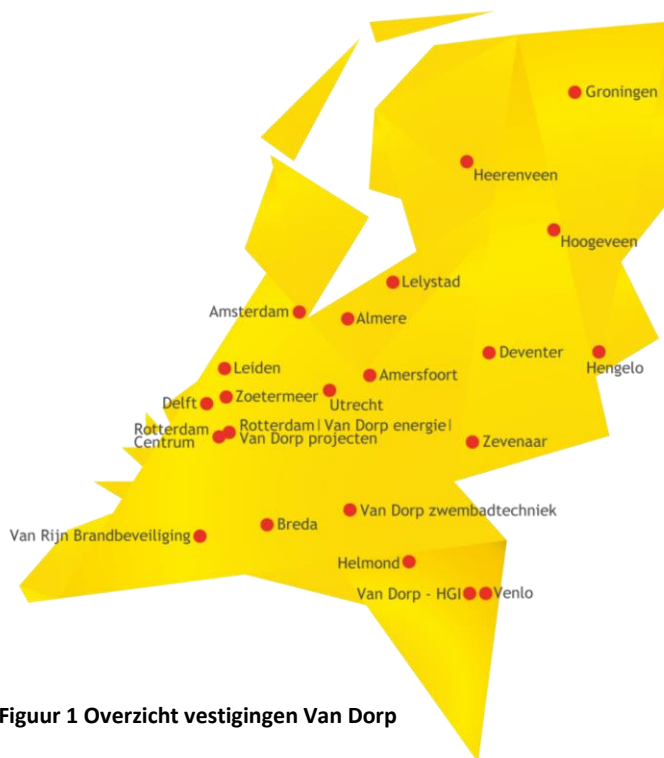
Op deze wijze houdt Van Dorp het overzicht over het totale installatiepakket en kan zo efficiënt inspelen op de wensen en behoeften van de klant. In de bedrijfsvoering is het kwaliteitsaspect van groot belang. Ook kennis en respect voor de klant, het product, de mensen en het milieu staan bij ons bedrijf hoog in het vaandel.

Sinds 2020 is Kunststofwerktuigbouw Kawebe B.V. (KWB) in Boxtel onderdeel van Van Dorp. KWB is al 30 jaar actief in zwembadtechniek, waterbehandeling en kunststof leidingwerk en bedient zowel de Nederlandse als de Belgische markt. KWB is sinds 2022 als Van Dorp Zwembadtechniek in de CO₂ footprint rapportage van Van Dorp installatiebedrijven B.V. opgenomen.

Ook Ten Kate installatietechniek in Hogeveen, Van Marum in Groningen en het bedrijfs onderdeel 'HG Industrial' van systeemautomatiseerder Hotraco werden in 2020 en 2021 onderdeel van Van Dorp. De integraties van alle bedrijven zijn afgerond en sinds 2022 volledig in de CO₂ footprint van Van Dorp installatiebedrijven B.V. opgenomen.

De bedrijfsactiviteiten van HG Industrial zijn ondergebracht bij onze nieuwe vestiging van Van Dorp – HGI, gevestigd aan de Columbusweg in Venlo. Het bedrijf en deze vestiging zijn sinds 2022 in de registraties en de systematiek van de CO₂ prestatieladder opgenomen.

Eind 2021 werd ook het bedrijf Van Rijn Brandbeveiliging B.V. met Van Rijn Veiligheidsopleidingen B.V. en Van Rijn Advies & Projecten B.V. in Tholen onderdeel van Van Dorp Installatiebedrijven. De Van Rijn bedrijven behouden hun zelfstandige identiteit. Voor de CO₂ prestatieladder zijn deze bedrijven vanaf 2023 opgenomen in de Van Dorp registraties en de systematiek van de CO₂ prestatieladder.

Figuur 1 Overzicht vestigingen Van Dorp

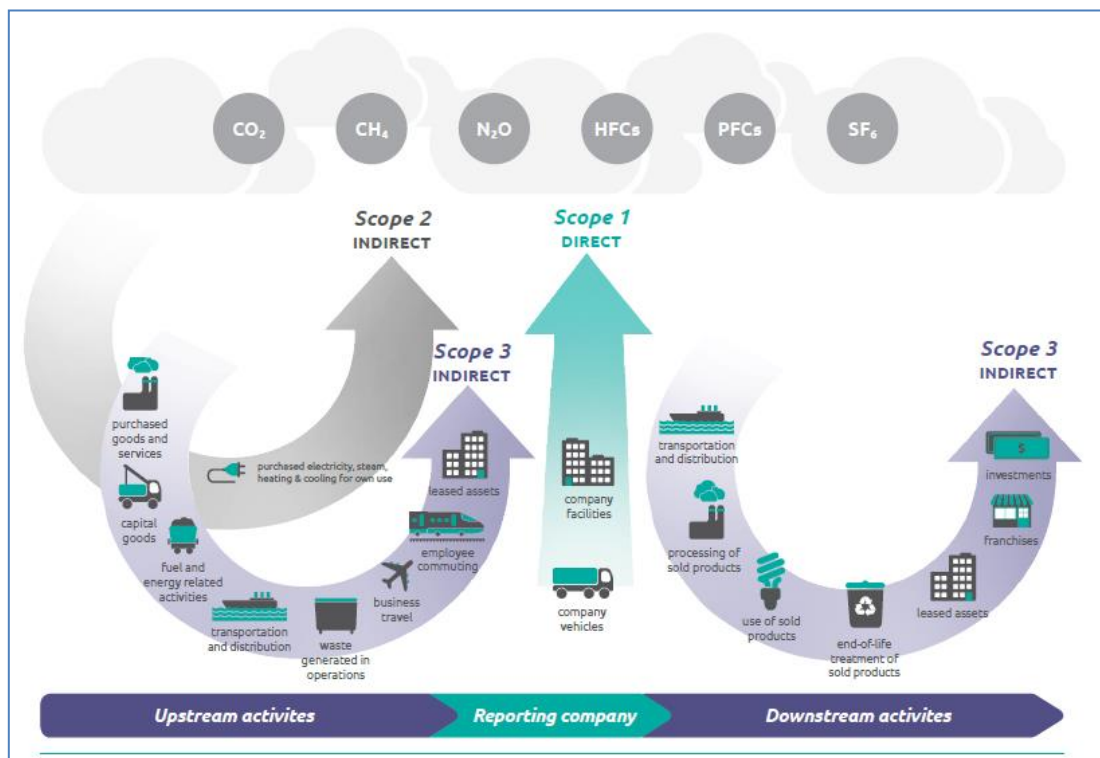
Alle installaties die Van Dorp verzorgt en onderhoudt zijn duurzaam, energiezuinig en optimaal in gebruik. Wij zijn steeds op zoek naar nieuwe methodieken en technologieën om onze producten en diensten nog beter te laten aansluiten op de wensen en behoeften van onze klanten. Wij houden daarbij rekening met ons milieu en onze leefomgeving.

1.2 Motivatie en doel

Initiatieven en innovaties op het gebied van milieu en duurzaamheid sluiten goed aan bij de maatschappelijke betrokkenheid die Van Dorp nastreeft. De CO₂ prestatieladder is voor Van Dorp een instrument om haar onderscheidend vermogen te realiseren en tot uiting te brengen. De doelstellingen op het gebied van CO₂ reductie passen goed bij de bedrijfsdoelstellingen. Doelstelling van deze inventarisatie en de ketenanalyses is het vergroten van inzicht in de CO₂-emissie over de gehele levenscyclus en het vinden van aanknopingspunten voor vermindering van deze emissie.

1.3 CO₂ emissies en scopes

Op basis van de vastgestelde operationele grenzen (boundary) zijn de CO₂-emissies voor de activiteiten van de organisatie geïdentificeerd. Bij de identificatie van emissies wordt, conform het Greenhouse Gas (GHG) Protocol, onderscheid gemaakt tussen drie bronnen van emissie (bekend als scopes) in twee categorieën: directe emissies en indirecte emissies.

Figuur 2 Overzicht van de scopes en emissies in de waardeketen conform het GHG protocol

Scope 1 omvat de directe emissies die veroorzaakt worden door de organisatie. Het gaat daarbij om de verbranding van brandstoffen en het zakelijk vervoer in voertuigen die eigendom zijn van of geleased worden door de organisatie.

Scope 2 omvat de indirecte emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, maar waarvan de energie door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij opwekking van (ingekochte) elektriciteit, stoom of warmte;

Scope 3 omvat de overige indirecte emissies van bronnen zoals beschreven in het GHG protocol en de ISO 14067. Het zijn emissies welke als gevolg van activiteiten van Van Dorp worden uitgestoten, maar welke niet direct door de organisatie worden gecontroleerd. Voorbeelden zijn de zakelijke kilometers in privéauto's, openbaar vervoer en de zakelijke vlieguren, woon/werkverkeer, uitstoot van leveranciers, elektriciteitsverbruik op projectlocaties, waterverbruik, afval en het energieverbruik van door Van Dorp ontworpen en geïnstalleerde en/of beheerde installaties.

In de CO₂ Emissierapportages van Van Dorp zijn alle bronnen en CO₂ emissies uit scope 1, 2, zakelijk vervoer scope 3 en de belangrijkste energiestromen scope 3 verantwoord. In dit rapport wordt inzicht gegeven in alle 15 indirecte, zogenoemde 'scope 3' CO₂-emissies.

De gebruikte methodiek in deze analyse is conform de richtlijnen van het GHG-protocol en de beschreven methode in handboek CO₂ prestatieladder versie 3.1. In vier fases of stappen wordt toegewerkt naar een inventarisatie van CO₂-bronnen waarbij op basis van alle beschikbare kennis de emissie van CO₂ is gekwantificeerd.

Doelstelling van de opvolgende ketenanalyses is door het in kaart brengen van de waardeketen inzicht te krijgen in de verschillende onderdelen binnen de processen die verantwoordelijk zijn voor de CO₂-emissie en waarop de organisatie invloed kan uitoefenen. De methodiek die wordt gebruikt voor de analyses van enkele GHG-genererende (ketens van) activiteiten, staat beschreven in het GHG protocol, deel 'A Corporate Accounting and Reporting Standard'. Als basisjaar voor bepaling van de scope 3 emissies is het jaar 2018 gekozen, de cijfers zijn bijgewerkt voor het jaar 2023.

Voor de aspecten 'woon-werkverkeer', 'afval' en 'PCM' (Phase Changing Materials) zijn ketenanalyses opgesteld welke verwoord zijn in drie rapportages. Daarbij wordt ingegaan op aspecten in de waardeketen om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de bronnen en reductiemogelijkheden van indirecte CO₂-emissies.

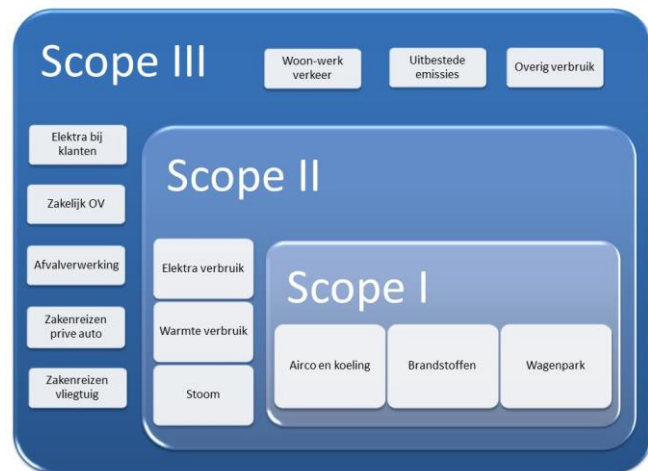
2 Inleiding en aanpak inventarisatie scope 3 emissies

2.1 beschrijving Scope 3 emissies

Zoals in de figuur is weergegeven, beslaat scope 3 alle indirecte bronnen van CO₂, waaronder:

- Emissies veroorzaakt door leveranciers, inleners en onderaannemers;
- Woon-werkverkeer;
- Afval;
- Elektriciteit op werklocaties;
- Waterverbruik;
- Zakelijk verkeer via openbaar vervoer.

Een aantal elementen van scope 3 worden halfjaarlijks ook in de Carbon Footprint rapportage meegenomen.

Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van deze scope 3 emissies, gaat deze analyse zo veel mogelijk in op de verschillende aspecten in de waardeketen: bron-productie-transport-gebruik-afval (recycling). Naast het geven van een algemene beschrijving van de waardeketen komt ook een analyse van de bronnen van CO₂ in deze keten aan bod.

De analyse van de scope 3 emissies gebeurt aan de hand van de vier stappen uit het Green House Gas (GHG) Protocol. Deze betreffen:

1. Het beschrijven van de waardeketen
2. Het bepalen van de voor Van Dorp relevante categorieën scope 3 emissies
3. Het identificeren van partners in de waardeketen
4. Het kwantificeren van de emissies

Stap 1

Tijdens de eerste fase wordt de waardeketen beschreven van Van Dorp.

In de Corporate Value chain (scope 3) accounting and reporting standard van het Green House Gas protocol zijn in totaal 15 categorieën benoemd waarin scope 3 emissies kunnen worden verdeeld. De waardeketen wordt globaal beschreven aan de hand van de 15 categorieën.

Stap 2

Tijdens de tweede fase wordt bepaald welke scope 3 categorieën relevant zijn.

In stap 2 wordt bepaald welke categorieën relevant zijn en met welke bronnen deze categorieën compleet, consistent en transparant en nauwkeurig zijn te bepalen. SKAO schrijft voor dat een rangorde moet worden bepaald van de meest materiële scope 3 emissies. Het doel hiervan betreft te komen tot een rangorde van de meest materiële scope 3 emissiebronnen die tezamen de grootste bijdrage (70 - 80 %) leveren aan de totale scope 3 emissies. Deze bepaling vindt plaats via de WBC-SD/WRI GHG scope 3 accounting standard die criteria geeft voor de bepaling van de materialiteit van emissies. Op basis van deze standaard is ook de methodiek in het handboek CO₂ prestatieladder versie 3.1 beschreven. Deze criteria betreffen omvang, invloed, risico, kritisch voor stakeholders, outsourcing, overige. De grof berekende omvang van de scope 3 emissies weegt bij de bepaling van de rangorde het zwaarst. Eventuele aanpassing van de rangorde vindt plaats op basis van de overige criteria. De keuze van de categorieën is daarnaast gericht op en sluit aan bij de business doelen die de organisatie zichzelf stelt.

Stap 3

Tijdens de derde fase worden de partners in de waardeketen en de ketenanalyses geïdentificeerd.

De scope 3 emissies kunnen worden toegerekend aan een ketenpartner. Deze ketenpartners zullen met de inkoopgegevens worden geïdentificeerd. Vaak zijn er meerdere leveranciers downstream voor bepaalde producten of diensten en upstream bijvoorbeeld klanten, hiervan zal de ketenpartners met het grootste leveraandeel in ogenschouw worden genomen.

Stap 4

Tijdens de vierde fase worden de scope 3 emissies in de ketenanalyses waar mogelijk in detail gekwantificeerd.

Van de leveranciers met hun productieproces zoals geïdentificeerd in stap 3 wordt een meest betrouwbare bron gevonden die uitspraken kan doen over de CO₂ emissie in het proces. Aangezien de CO₂-rapportages binnen bedrijven nog in ontwikkeling zijn, is het aannemelijk dat deze gegevens niet altijd volledig bekend zijn.

In deze situatie zal een benadering worden gekozen om tot een bepaling van de CO₂ emissie te komen die overeenkomstig is met de omrekenmethodiek op basis van de GHG-conversiefactoren.

Resultaat van deze fase is een gekwantificeerde opgave van CO₂-emissies per processtap uitgewerkt tot de ketenanalyse.

2.2 Leeswijzer

In dit document komen de eerste twee stappen aan bod. De inventarisatie van de scope 3 emissies, die beschreven worden in hoofdstuk 2 en gedetailleerd in bijlage 1, zijn later in detail uitgewerkt in een of enkele ketenanalyses die in separate documenten worden gerapporteerd.

De resultaten van de analyses en kwantificatie van de scope 3 categorieën en onderbouwing van de conversiefactoren zijn verwerkt in bijlage 2 en 3.

In hoofdstuk 3 volgt een evaluatie van de inventarisatie. Dit hoofdstuk besteedt aandacht aan onzekerheden en doet aanbevelingen voor toekomstige scope 3 inventarisaties binnen de CO₂-prestatieladder.

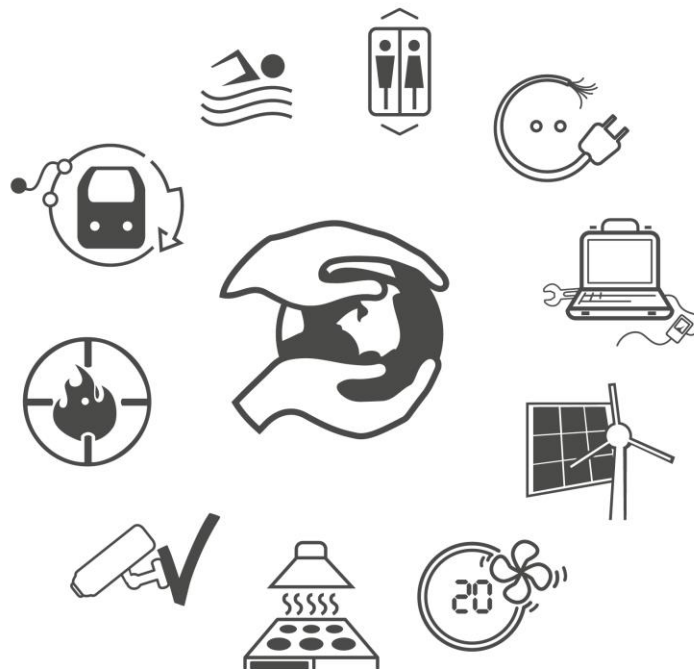
3 Waardeketen Van Dorp

3.1 Procesbeschrijving op hoofdlijnen

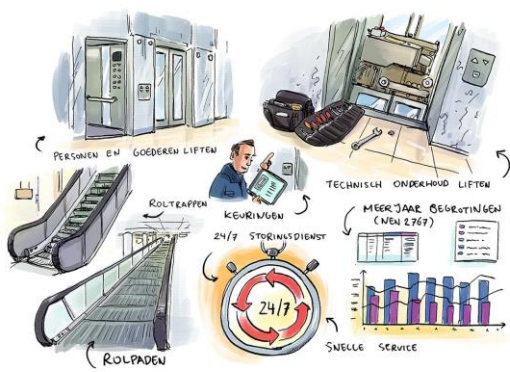
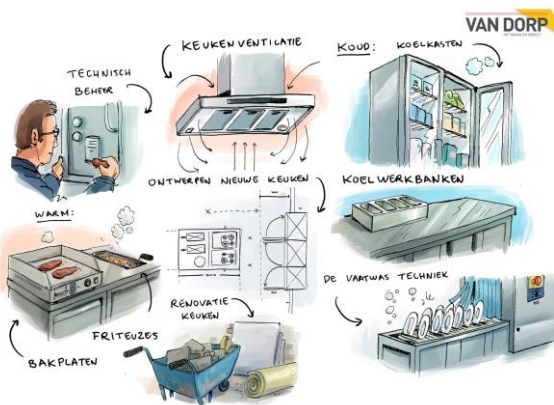
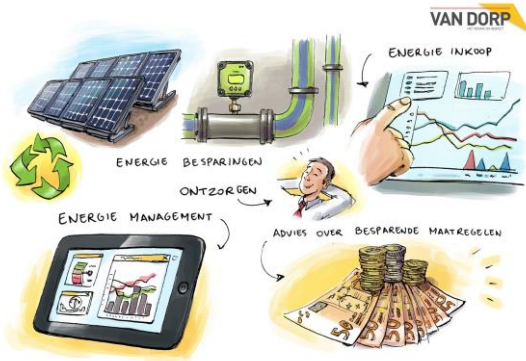
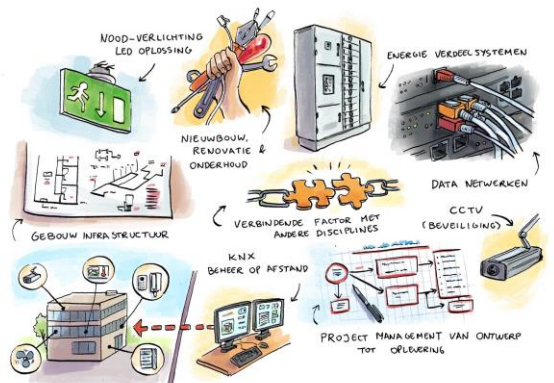
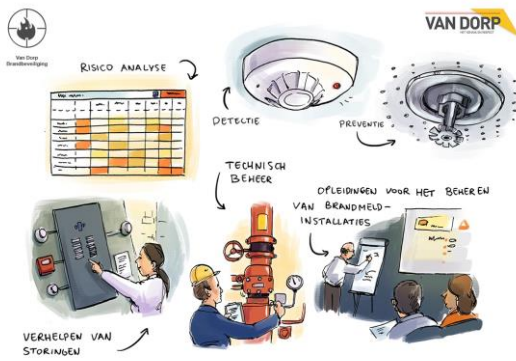
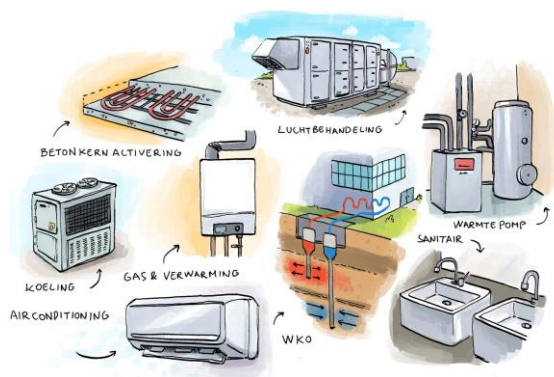
Binnen Van Dorp zijn globaal 2 hoofdprocessen te onderscheiden:

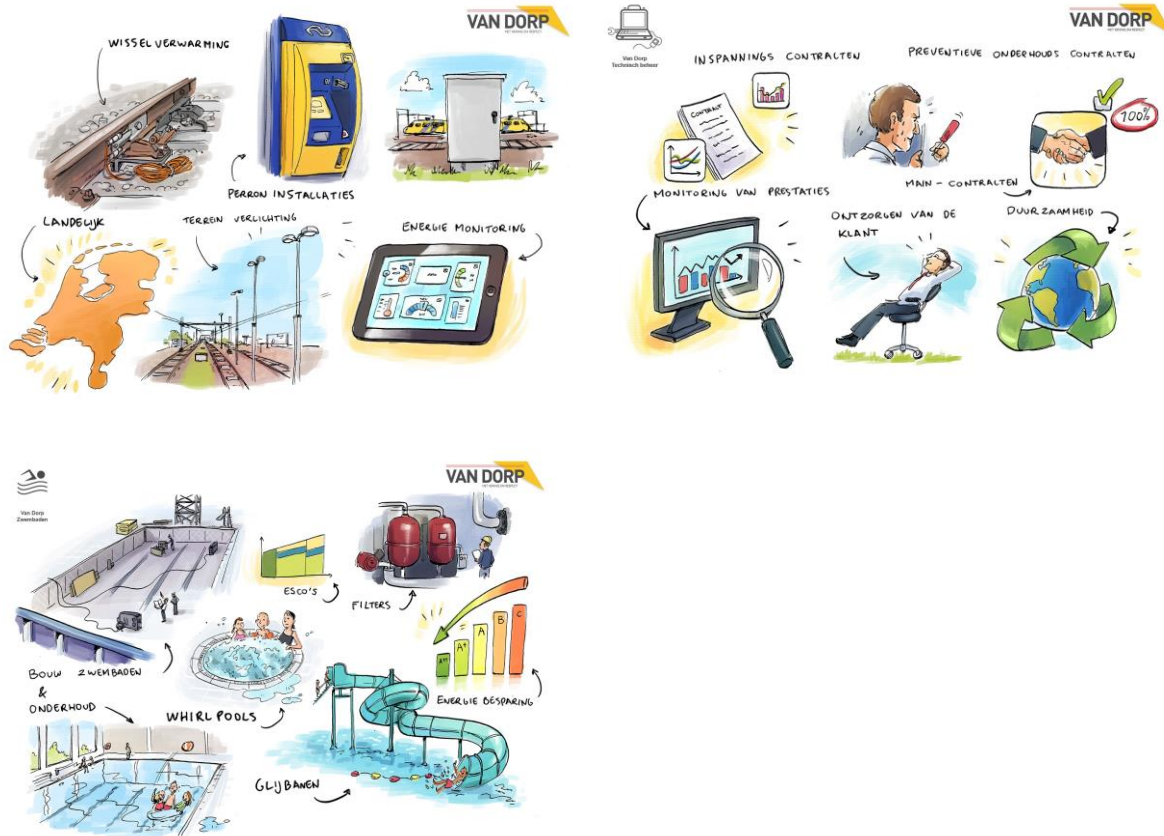
- Gebouw gebonden Technisch beheer inclusief advies en meerjaren onderhoudsplanning
- Projectuitvoering van onderhoud, nieuwbouw en renovatie van vastgoed

De activiteiten van Van Dorp zijn uitgewerkt in 13 installatieconcepten die hieronder grafisch zijn weergegeven:

Van Dorp heeft daarnaast haar eigen academy om medewerkers op de juiste wijze te kunnen opleiden:

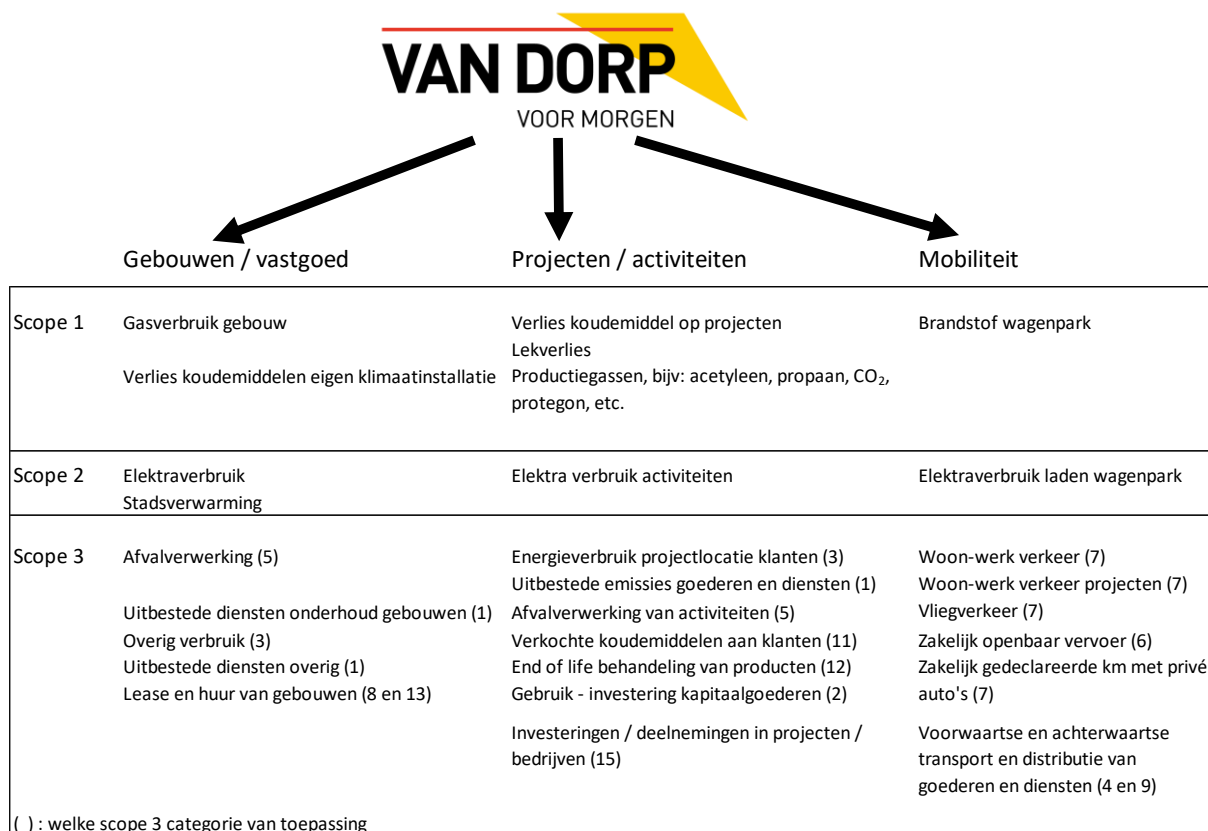
3.2 Identificatie Scope 3 emissies Van Dorp installaties

Van Dorp realiseert haar producten en diensten vanuit haar eigen locaties of op locatie bij de klant.

Het GHG Protocol beschrijft 15 categorieën die hieronder staan benoemd met daarachter de interne voorbeelden voor Van Dorp.:

<i>Upstream or downstream Scope 3 category</i>		Voorbeelden
Upstream scope 3 emissions Volgens GHG	1. Purchased goods and services	Winning grondstoffen en productie van aangekochte goederen en diensten bij leveranciers en uitbesteding van activiteiten aan onderaannemers
	2. Capital goods	Investeringen in nieuwe middelen en voertuigen
	3. Fuel- and energy-related activities (not included in scope 1 or scope 2)	Gebruik van elektra door Van Dorp bij klanten/ projecten waarvoor de klant betaalt
	4. Upstream transportation and distribution	Transport en distributie van ingekochte goederen voor Van Dorp
	5. Waste generated in operations	Verwerking van afvalstromen van projecten en eigen locaties
	6. Business travel	Zakelijk vervoer met vervoermiddelen eigendom van het personeel, openbaar vervoer en vliegverkeer
	7. Employee commuting	Woon werk verkeer medewerkers en ingeleende medewerkers
	8. Upstream leased assets	Geleasede of gehuurde middelen zoals gebouwen en voertuigen
Downstream scope 3 emissions	9. Downstream transportation and distribution	Transport en distributie van verkochte goederen en/of halfproducten
	10. Processing of sold products	Eindverwerking of toepassing producten of dienstverlening door downstream ketenpartners van Van Dorp, zoals bijvoorbeeld de hoofdaannemer/ contractor van het project
	11. Use of sold products	Energiegebruik van door Van Dorp ontworpen c.q. geïnstalleerde en beheerde installaties
	12. End-of-life treatment of sold products	Hergebruik - recycling van door Van Dorp ontworpen en/of geïnstalleerde installaties
	13. Downstream leased assets	Energiestromen van aan derden verhuurde middelen/ panden etc.
	14. Franchises	In licentie / franchise gegeven producten door Van Dorp
	15. Investments	Financiële investeringen door Van Dorp

Met behulp van de beschreven hoofdprocessen, de bovenstaande 15 scope 3 categorieën zijn de energiestromen binnen Van Dorp geïnventariseerd en gerubriceerd in 3 hoofdstromen. Ook voor de inventarisatie van scope 3 wordt deze indeling gehanteerd.

3.3 Relevante categorieën voor Van Dorp.

Niet alle categorieën die in het GHG Protocol genoemd worden zijn voor Van Dorp even belangrijk. In deze paragraaf staat elke categorie benoemd met daarbij een argumentatie en onderbouwing of de categorie belangrijk is met kwantificering.

Purchased goods and services (1)

Binnen deze categorie gaat het om ingekochte materialen, uitbestede diensten en brandstoffen die worden ingekocht door Van Dorp. De inkoop van producten en dienstverlening behorend bij de overige 14 energiestromen die verder worden onderzocht, zijn niet opgenomen in deze categorie. Deze categorie is onderzocht op basis van de inkoopanalyses van Van Dorp en relevant.

Capital goods (2)

Binnen deze categorie gaat het om ingekochte nieuwe middelen die worden ingekocht door Van Dorp. Deze categorie is divers en de invloed en omvang van deze categorie is voor van Dorp niet significant, daarom wordt de categorie niet verder onderzocht maar meegenomen onder categorie 1.

Fuel- and energy-related activities (3) (not included in scope 1 or scope 2)

De activiteiten van Van Dorp buiten de eigen locaties zijn veelal gericht op het uitvoeren van installatiewerkzaamheden. Op de locaties waar Van Dorp werkzaam is, zijn vaak geen faciliteiten voorhanden (die bereidt zij juist voor) of tijdens beheer en onderhoud beschikbaar gesteld door opdrachtgevers/ partners.

De activiteiten worden uitgevoerd indien mogelijk met eigen middelen. Op projectlocaties waar Van Dorp als onderaannemer werkzaam is, wordt gebruik gemaakt van de locatievoorzieningen van partners. Het verwachte gebruik van energie gerelateerde activiteiten die niet in de eigen

inventarisatie van scope 1 en 2 zijn opgenomen zijn bijvoorbeeld het energieverbruik van een keet waarvan de opdrachtgever de energie ter beschikking stelt. Deze categorie is relevant en onderzocht.

Transportation and distribution Upstream (4) en Downstream (9)

Een relevante categorie in de scope 3 emissies voor Van Dorp betreft het transporteren van ingekochte materialen naar de eigen locaties of de projectlocaties. De transport activiteiten ten behoeve van levering aan de organisatie zijn zelden gescheiden van de feitelijke levering en kunnen nauwelijks worden beïnvloed door Van Dorp. De categorie Transport and distribution Upstream (4), wordt daarom meegenomen als een onderdeel van de emissie van categorie Purchased goods and services (1).

Het transport Downstream betreft het transport en distributie van projecten geleverd door de organisatie. Aangezien de productie activiteiten meestal op de klantlocatie plaatsvinden en grote leveringen vanuit de leverancier rechtstreeks naar de klantlocatie gaan, is er nauwelijks sprake van transport Downstream. Deze categorie is daarom niet relevant en de transportbewegingen worden niet verder onderzocht.

Waste generated in operations (5)

Van Dorp heeft het inzicht op haar afvalstromen ingericht. Deze registratie vormt de basis voor de bepaling van de CO₂ emissies van deze categorie. Deze categorie is relevant.

Business travel (6)

Als gevolg van de ligging van de eigen locaties en haar type activiteiten maken medewerkers ook gebruik van eigen vervoermiddelen en/of het openbaar vervoer voor zakelijk verkeer. Ook wordt jaarlijks beperkt gevlogen vanwege zakelijke doeleinden. Het verkeer van deze medewerkers is gekwantificeerd en wordt periodiek al meegenomen in de Carbon Footprint rapportage. Deze categorie is relevant.

Employee commuting (7)

Als gevolg van de ligging van de eigen locaties en de projectlocaties en haar type activiteiten maken medewerkers beperkt gebruik van openbaar vervoer voor woonwerk verkeer. Het woon-werkverkeer van deze medewerkers is gekwantificeerd en wordt periodiek al meegenomen in de Carbon Footprint rapportage. Deze categorie is relevant.

Upstream leased assets (8),

Binnen deze categorie gaat het ook om geleasde voertuigen die worden ingezet door Van Dorp. Deze categorie is relevant en onderzocht. De locaties zijn eigendom van Van Dorp Vastgoed, maar alle energieaspecten zijn al opgenomen in scope 1 en 2, dus meegenomen in de eigen emissie inventaris. Investerings in relatie tot energiebesparing zijn onderdeel van de reductiemaatregelen.

Het wagenpark wordt geleased van verschillende leasemaatschappijen. Het brandstofverbruik van de voertuigen is al opgenomen in scope 1 en 2, de invloed op de footprint van geleasede voertuigen is door het volume beperkt beïnvloedbaar. Deze categorie wordt daarom niet verder onderzocht.

Downstream leased assets (13) and investments (15)

Deze scope 3 effecten voor deze categorieën zijn voor Van Dorp niet relevant. Van Dorp verhuurt geen panden aan derden, locaties zijn eigendom van Van Dorp Vastgoed en alle energieaspecten zijn al opgenomen in scope 1 en 2, dus meegenomen in de eigen emissie inventaris.

Van Dorp heeft verder geen financiële deelnemingen.

Processing of sold products (10)

Van Dorp levert voornamelijk onderhoud en technisch beheer diensten op veelal installaties van de klant. Van Dorp is in beperkte mate zelf verantwoordelijk voor het ontwerp.

Wel is van Dorp vanuit bijna alle locaties betrokken bij duurzame initiatieven. Binnen deze initiatieven wordt de invloed en relevantie voor deze categorie steeds groter. Deze categorie wordt daarom jaarlijks door Van Dorp onderzocht.

Use of sold products (11)

Binnen deze categorie gaat het om de emissies als gevolg van het gebruik van de installaties die worden afgeleverd, onderhouden en beheerd door Van Dorp. Bij het bepalen van de emissies kan een onderscheid worden gemaakt tussen directe en indirecte emissies van het gebruik van het product:

- Direct gebruik emissie   b.v. energieverbruik van het product tijdens functioneren
- Indirect gebruik emissie   Indirect verbruik tijdens functioneren (b.v. noodzakelijke koeling, verlies van koelmiddelen)

Deze categorie is relevant en onderzocht middels de ketenanalyse PCM en de inventarisatie van projecten, maar deze categorie is deels beïnvloedbaar door Van Dorp.

End-of-life treatment of sold products (12)

Binnen deze categorie gaat het om de emissies in einde levensfase van de producten die worden geleverd door Van Dorp. Aangezien de installaties van haar klanten zijn heeft Van Dorp een zeer beperkte invloed op deze categorie, met uitzondering van het zo duurzaam mogelijk hergebruiken van afvalstromen. Deze activiteiten zijn echter al als onderdeel van categorie 5, waste generated in operations meegenomen. Deze categorie zal daarom niet apart worden onderzocht.

3.4 Rangorde categorieën

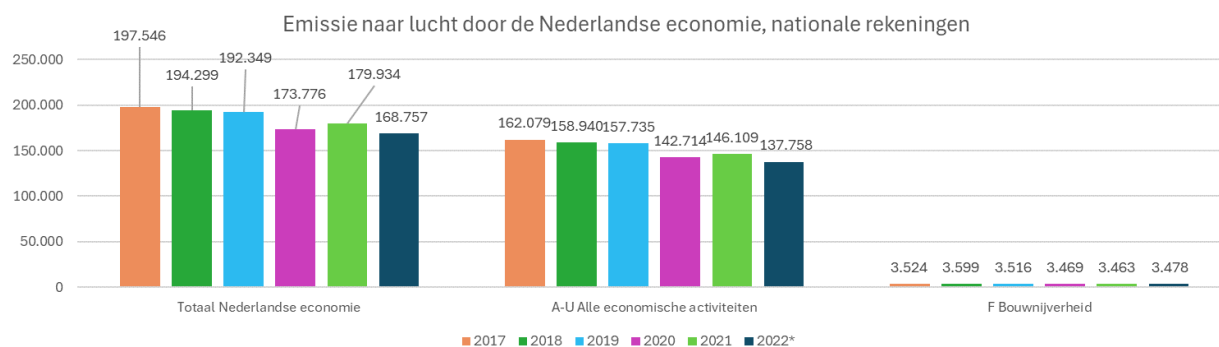
SKAO schrijft voor dat een rangorde moet worden bepaald van de meest materiële scope 3 emissies. Het doel hiervan betreft het komen tot een rangorde van de meest materiële scope 3 emissiebronnen die tezamen de grootste bijdrage (70 - 80 %) leveren aan de totale scope 3 emissies.

Deze bepaling vindt plaats via de WBC-SD/WRI GHG scope 3 accounting standard die criteria geeft voor de bepaling van de materialiteit van emissies. Deze criteria betreffen omvang, invloed, risico, kritisch voor stakeholders, outsourcing, overige.

In de tabel op de volgende pagina zijn conform de eisen van de CO₂ prestatieladder versie 3.1 de resultaten uit de voorgaande analyses weergegeven. Het relatief belang van de CO₂ belasting naar sector en activiteiten is bepaald op basis van de omvang van de organisatie ten opzichte van concurrenten en ketenpartners in de keten.

Relatief belang sectoren

Van Dorp valt onder de condities van het CBS onder de bouwnijverheid. Meest recente cijfers voor de bouwnijverheid tonen dat de bouwnijverheid in totaal verantwoordelijk is voor 1,9% van de CO₂ emissie in Nederland.

bron: CBS, 2023

Uit de grafiek blijkt dat de emissie naar lucht sinds 2016 daalt met een lichte stijging in 2021. Sinds 2018 (referentiejaar Van Dorp) daalden de totale emissies van de Nederlandse economie met 7,4% en de bouwnijverheid met 3,8%. (de omvang van de activiteiten in de bouwnijverheid wisselt ook sterk van jaar tot jaar)

Volgens het CBS kent de aardolie-industrie nog steeds de hoogste CO₂-intensiteit (zie onderstaande tabel, meest recente gegevens zijn van 2022). Vanwege de kleine omvang komt de bouwnijverheid niet voor in het onderstaande overzicht. Voor het belang van de verschillende scope 3 categorieën is dit overzicht wel van belang. Ten opzichte van voorgaande jaren is een daling zichtbaar in de meeste sectoren.

De twintig bedrijfstakken met de hoogste CO₂-intensiteit in 2022*

Bedrijfstakken	CO ₂ -intensiteit
	<i>kg CO₂ / euro</i>
Aardolie-industrie	5,8
Vervoer door de lucht	3,8
Energiebedrijven	3,7
Vervoer over water	3,2
Riolering, afvalbeheer en sanering	3,1
Basismetalaalindustrie	2,7
Landbouw	2,3
Visserij	2,2
Chemische industrie	1,4
Papierindustrie	0,7
Bouwmaterialenindustrie	0,7
Delfstoffenwinning	0,6
Vervoer over land	0,5
Bosbouw	0,4
Voedings- en genotmiddelenindustrie	0,3
Grond-, water- en wegenbouw	0,2
Textiel-, kleding- en lederindustrie	0,1
Houtindustrie	0,1
Gespecialiseerde bouw	0,1
Rubber- en kunststofproductindustrie	0,1

Bron: CBS
 *) Cijfers zijn voorlopig.
 Referentiecode: CBS/nov23
 Indicatorcode: i-nl-0542
 Indicatorversie: 15

Bron CBS (november 2023)

Per PMC van Van Dorp is op de volgende pagina de analyse gemaakt op basis van gestandaardiseerde analyse methode van handboek CO₂ prestatieladder versie 3.1. Van Dorp maakt voor de bepaling van het sector belang gebruik van bovenstaande tabel in 3 niveau's:

- Klein: < 0,50 kg/euro
- Middelgroot: 0.5 kg/ euro < > 2 kg/ euro
- Groot: > 2 kg/ euro

Van Dorp maakt voor de bepaling van het activiteit belang gebruik van haar inkooplijst en het omzet percentage van de categorie t.o.v. het totaal, waarbij naar PMC een schatting is gemaakt. De potentiële invloed van het bedrijf is bepaald op basis van het aandeel van de PMC in vergelijking tot de totale omzet, uitgedrukt in ++/+/0/-

PMC's sectoren en activiteiten	Omschrijving van activiteit waarbij CO ₂ vrijkomt	Relatief belang van CO ₂ -belasting van de sector en invloed van de activiteiten (groot – middelgroot – klein – te verwaarlozen)		Potentiële invloed van het bedrijf op CO ₂ emissies	Rang-orde
		3 Sector	4 Activiteiten		
1	2	3 Sector	4 Activiteiten	5	6
Eindgebruikers - Technisch Beheer + projecten	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop en onderaanneming (1) Vervoermiddelen(8) Overig energieverbruik bij klanten(3) Afvalbeheer(5) Mobiliteit medewerkers (7) Energieverbruik van producten / installaties 	Middelgroot Middelgroot Groot Groot Middelgroot Groot	Middelgroot Klein Klein Klein Groot Middelgroot	+	4
Aannemers -Technisch Beheer + projecten	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop en onderaanneming (1) Vervoermiddelen(8) Overig energieverbruik bij klanten(3) Afvalbeheer(5) Mobiliteit medewerkers (7) Energieverbruik van producten / installaties 	Middelgroot Middelgroot Groot Groot Middelgroot Groot	Groot Klein Klein Middelgroot Middelgroot Klein	+	3
Projectontwikkelaars/ Vastgoed - Technisch Beheer + projecten	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop en onderaanneming (1) Vervoermiddelen(8) Overig energieverbruik bij klanten(3) Afvalbeheer(5) Mobiliteit medewerkers (7) Energieverbruik van producten / installaties 	Middelgroot Middelgroot Groot Groot Middelgroot Groot	Groot Klein Klein Middelgroot Groot Middelgroot	++	1
Overheid, zorg en onderwijs - Technisch Beheer + projecten	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop en onderaanneming (1) Vervoermiddelen(8) Overig energieverbruik bij klanten(3) Afvalbeheer(5) Mobiliteit medewerkers (7) Energieverbruik van producten / installaties) 	Middelgroot Middelgroot Groot Groot Middelgroot Groot	Groot Klein Klein Klein Groot Middelgroot	++	2
Industrie en Infra - Technisch beheer en projecten	<ul style="list-style-type: none"> Inkoop en onderaanneming (1) Vervoermiddelen(8) Overig energieverbruik bij klanten(3) Afvalbeheer(5) Mobiliteit medewerkers (7) Energieverbruik van producten / installaties 	Middelgroot Middelgroot Groot Groot Middelgroot Groot	Groot Klein Klein Klein Groot Middelgroot	0	5

Toelichting per kolom:

1. Voor het bedrijf relevante sectoren (markten/thema's) en bedrijfsactiviteiten binnen deze sectoren.
2. De scope 3 emissies die door het bedrijf worden beïnvloed (op basis van categorie-indeling GHG Protocol Scope 3 Standard)
3. Relatieve belang van CO₂ belasting van de sector.
4. Inschatting van het effect van aanpassingen of verbeteringen van de activiteiten op de CO₂-emissie van de emissiebronnen in kolom 2
5. De verwachte omvang van de activiteiten in een bepaalde sector (op basis van de eigen orderportefeuille in relatie tot omvang concurrenten, risico's en kansen en mate van eigen invloed op de activiteiten en belang voor eigen organisatie)
6. Rangorde van de meest materiële scope 3 emissiebronnen die samen de grootste bijdrage leveren aan de totale scope 3 emissies van een bedrijf en tegelijkertijd beïnvloedbaar zijn door het bedrijf.

Uit voorgaande analyse volgt de rangorde op basis van CO₂-emissie uitgedrukt in percentage ten opzichte van de totale scope 1, 2 en business travel CO₂-emissie van Van Dorp voor 2023:

1. Prioriteit wordt gelegd op de PMC's Projectontwikkelaars/ Vastgoed -Technisch Beheer + projecten en Overheid, zorg en onderwijs -Technisch Beheer + projecten
2. De belangrijkste scope 3 categorieën zijn leveranciers, inleners en onderaannemers (1), afvalstromen naar verwerker (Waste generated in operations (5) en energieverbruik van projecten/ installaties (11).

De scope 3 emissies zijn opnieuw onderzocht en uitgewerkt en op basis van dit onderzoek is onderstaand overzicht tot stand gekomen. De rangorde ten opzichte van 2018 is niet gewijzigd. Deze bronnen bedragen ca. 95% van de scope 3 emissies van Van Dorp. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de CO₂ emissies in relatie tot het aantal FTE en de reductiedoelstellingen

Tabel 1 Overzicht scope 3 emissies periode 2023

Rangorde	Scope 3 emissies	Emissie 2023 in ton CO ₂	Stakeholders
1	Leveranciers, inleners en onderaannemers	2.763,2	Leveranciers, klanten, adviseurs van klanten
2	Afval (incl. papierverbruik)	674,9	producenten en leveranciers, de afvalverwerker, de opdrachtgever, overheid, afvaltransporteurs, handel en eigen medewerkers klanten/ opdrachtgevers, en werknemers
3	Energie verbruik / CO ₂ emissie van koudemiddelen in ontworpen/onderhoud van installaties	1.980	Leveranciers en projectpartners klanten/ opdrachtgevers, adviseurs en eindgebruikers
	Gerealiseerde besparing energieverbruik en CO ₂ emissies	-2.706	
4	Geleasede voertuigen (upstream leased assets (8))	637,0	leveranciers van voertuigen en de leasemaatschappijen
5	Woon-werkverkeer	293,4	de leveranciers van ingeleend personeel en eigen medewerkers in haar rol als werkgever en eventuele partnerships
6	Elektriciteitsverbruik op werklocaties	96,7	leveranciers, onderaannemers en eigen medewerkers klanten

De rangorde is ingeschat op basis van de omvang en de mate van invloed die VDI heeft op het realiseren van potentiële reducties.

Conform eis 4.A.1 vanuit het handboek is verplicht een ketenanalyse op te stellen voor 1 categorie van de 1e 2 categorieën en 1 ketenanalyse uit de overige categorieën. Daarom zijn voor deze scope 3 emissies, inmiddels 3 analyses van GHG-genererende activiteiten opgesteld. Deze zijn verwoord in:

- Ketenanalyse afval versie 2.2
- Ketenanalyse PCM versie 1.0
- Ketenanalyse woon-werkverkeer versie 2.0

4. Datacollectie, datakwaliteit en onzekerheden

Dit hoofdstuk evalueert de inventarisatie en de uitgevoerde ketenanalyses en besteedt aandacht aan onzekerheden. Op basis van de evaluatie worden aanbevelingen gedaan voor toekomstige scope 3 inventarisaties binnen de CO₂-prestatieladder.

4.1 Datacollectie en datakwaliteit

De sterke voorkeur bij de datacollectie ligt bij het gebruik van primaire data. Primaire data zijn rechtstreekse bronnen of meetwaarden. Secundaire data wordt alleen gebruikt als er geen andere gegevens aanwezig zijn en zijn gebaseerd op indirecte metingen of verhoudingen.

De volgorde waarin de datacollectie is uitgevoerd staat in de volgende lijst weergegeven:

1. Primaire data op basis van gemeten CO₂-emissie gegevens.
2. Primaire data op basis van gebruikte brandstoffen/energieverbruik. CO₂-emissie wordt berekend met een CO₂-conversiefactor.
3. Secundaire data op basis van gemeten CO₂-emissie gegevens.
4. Secundaire data op basis van brandstof/energieverbruik. CO₂-emissie wordt berekend met een CO₂-conversiefactor.
5. Secundaire data over CO₂-emissie uit algemene bronnen, rapportages, websites en databases.

Het uitgangspunt bij scope 3 inventarisaties en ketenanalyses is dat de CO₂-emissie gebaseerd moet zijn op primaire data. Aangezien Van Dorp niet alle stappen in de keten zelf uitvoert, kan niet overal voor scope 3 categorieën en ketenanalyses gebruik worden gemaakt van primaire data. Om deze redenen is daar waar van toepassing gebruik gemaakt van secundaire data.

In bijlage 3 is per scope 3 categorie de verantwoording van de data en de datakwaliteit beschreven. Voor de emissiefactoren is onder andere gebruik gemaakt van de interne bedrijfsadministratie, website www.CO2emissiefactoren.nl, CBS databank, rapportages van CE Delft, LCA informatie van Ford en Landrover, informatie van websites.

4.2 Onzekerheden

Bij de kwantificering van de scope 3 emissies voor de verschillende categorieën zijn deels aannames gedaan. De aannames zijn bij de berekening per categorie beschreven in bijlage 1, in de bijlage 3 'Verantwoording databronnen meest materiële emissies scope 3' is de kwaliteit van de data beschreven. Hieronder wordt beschreven wat het gevolg hiervan is voor de uitkomst van de analyse.

De inventarisatie van de scope 3 categorie inkoop producten en diensten levert veruit de grootste bijdrage aan de scope 3 emissie binnen de invloedsfeer van Van Dorp en bevat veel bedrijfsgevoelige informatie. De berekening is gebaseerd op de inkoopanalyse van Van Dorp, document Consolidatie Van Dorp Groep 2023 t.b.v. CO₂ kosten, de Carbon Footprint rapportages van leveranciers en openbare bronnen. Daarnaast zijn in meerdere categorieën gebruik gemaakt van secundaire data op basis van de nu beschikbare informatie. De resultaten zijn daarom zichtbaar gemaakt in de rapportage, de bijlagen worden als vertrouwelijk beschouwd. Voor de berekening van de omvang van de CO₂-emissies in de scope 3-categorieën wordt dit als voldoende beschouwd.

4.3 Aanbevelingen – kwaliteitsplan scope 3 en reductie strategieën

Om de kwaliteit van de scope 3 inventaris verder te verbeteren en reducties in de keten te realiseren worden de volgende activiteiten gepland:

1. Inkoop goederen en diensten:
  - a. Inventariseer de carbon footprint van de strategische leveranciers in relatie tot het energiezorgplan 2019-2024, hun commodity en bereken periodiek middels extrapolatie van deze cijfers een verbeterde emissie voor de totale categorie ingekochte goederen en diensten.
  - b. Controleer de ontvangen informatie op juistheid, eventueel met opvragen van externe verificatie. Inventariseer op basis van deze cijfers waar de grootste emissies in de keten plaats vinden en inventariseer voor deze activiteiten de reductiemogelijkheden en verbeterde onderbouwing van de cijfers.
  - c. Stel vervolgens een reductiestrategie bij voor deze keten / commodity:
    - i. Groothandels: inzetten op het verhogen van de stopwaarde (klustering van inkoopopdrachten, minder ritten)
    - ii. Groothandels en platforms: verkoop van refurbished generiek installatiemateriaal
    - iii. Systeemleveranciers: inzetten op verkrijgen van meer informatie over de energieprestaties van producten. (LCA / EPD (Environmental Product Declaration) met doel meer onderbouwd inzicht te krijgen.
    - iv. Onderaannemers: inzetten op reductie van eigen energieprestaties in projecten en activiteiten.
  - d. De uitwerking van deze acties is onderdeel van het inkoopplan .
2. Per scope 3 categorie wordt bepaald intern en/of in overleg met ketenpartners of huidig gebruikte secundaire data, daar waar van toepassing, kan worden vervangen door primaire data om de datakwaliteit te verbeteren. Aan de hand van paragraaf 3.1 wordt de prioriteit bepaald. De acties benodigd om de data te verbeteren worden bepaald in samenwerking met de actienemers. Ketenpartners worden uitgenodigd aanvullende informatie aan te dragen.
3. Waar mogelijk wordt het inzicht en energieverbruik van eigen ontworpen installaties verbeterd door het inrichten van een aanvullende registratie en/of gebruik van de verbeterde registraties uit andere certificatie processen.
4. Richting downstream zijn vanuit commercieel oogpunt en advies op alle vestigingen al acties ingezet. Aanvullend biedt Van Dorp standaard al haar klanten groene stroom aan ter ondersteuning van de klant in combinatie met haar kennis over compliance wet- en regelgeving / certificering 'duurzaamheid' (d.m.v. Energielabel / BREEAM-IN-USE), waar nodig in samenwerking met haar ketenpartners.
5. De evaluatie van de voortgang van de verbeteringen worden periodiek geëvalueerd met betrokken partners.

5 Monitoring voortgang doelstellingen

De meeste scope 3 CO₂ emissies uit deze rapportage en de ketenanalyses zijn verwerkt in de CO₂ footprint van Van Dorp over het jaar 2023. In deze footprint waren reeds de scope 1, scope 2 en scope 3 emissies voor business travel, afval, inkoop en woonwerk opgenomen en is hiermee gecomplementeerd. Na de actualisatie van deze scope 3 emissie inventaris zullen de ketenanalyses ook worden geactualiseerd.

Het jaar 2010 is het basisjaar en die footprint dient als nulmeting. In 2010 waren er 675 medewerkers werkzaam bij Van Dorp bv. Vanwege de integratie van overnames is sinds 2018 de organisatie ingrijpend veranderd.

In 2019 is daarom een nieuw energiezorgplan opgesteld voor de periode 2019-2024. Voor deze doelstellingen wordt verwezen naar het betreffende energiezorgplan. Voor dit huidige energiezorgplan 2019-2024 is daarom het referentiejaar bepaald op 2018.

Elk half jaar wordt er een CO₂ footprint voor scope 1, 2 en 3 opgesteld waarmee de beoogde doelstellingen kunnen worden beoordeeld.

Bijlage 2 Verantwoording databronnen meest materiële emissies

<i>Upstream or Scope 3 category downstream</i>	<i>or Scope 3 category</i>	<i>Ton CO₂</i>	<i>Databron en kwaliteit</i>
Upstream scope 3 emissions	1. Purchased goods and services	2.763,2	Primaire en secundaire data: Extrapolatie aan de hand van inkoopcijfers Van Dorp gerelateerd aan de interne inkoopomzet en de data uit Carbon Footprint rapportages van leveranciers.
	2. Capital goods	0	Niet van toepassing.
	3. Fuel- and energy-related activities (not included in scope 1 or scope 2)	96,7	Berekend op basis van primaire en secundaire data en inschattingen.
	4. Upstream transportation and distribution	0	Niet van toepassing
	5. Waste generated in operations	674,9	Primaire data van de afvalstromen, registratie afvalstromen Van Dorp.
	7. Employee commuting	293,4	Primaire data. Bron Van Dorp inventarisatie en toerekening op km naar type vervoermiddel.
	8. Upstream leased assets	637,0	Berekend op basis van data wagenpark, LCA informatie universiteit Eindhoven
	Downstream scope 3 emissions	9. Downstream transportation and distribution	0
10. Processing of sold products		0	Zie onderbouwing, niet gecalculeerd.
11. Use of sold products		1.980	Berekend op basis van primaire en secundaire data. Primaire data registratie van projecten en F-gassen registratie.
		-2.706	Inventarisatie gerealiseerde energiebesparing projecten.
12. End-of-life treatment of sold products		0	Niet gecalculeerd, buiten invloed van Van Dorp
13. Downstream leased assets		0	Niet van toepassing.
14. Franchises		0	Niet van toepassing.
	0	Van Dorp heeft geen financiële deelnemingen buiten de opgenomen scope.	

Bijlage 3 Corporate Value chain (scope 3) Green House Gas Protocol

De opbouw van dit document is gebaseerd op de Corporate Value Chain (Scope 3) Standaard. De koppeling en verwijzing naar de standaard is in onderstaande tabel beschreven.

Corporate Value Chain (Scope 3) Standard	Scope 3 emissie inventarisatie
H3. Business goals & Inventory design	Pag. 3 doelstelling
H4. Overview of Scope 3 emissions	Hele document Emissieboek: VDI Overzichtslijsten CO2 emissie
H5. Setting the Boundary	Pag. 3 doelstelling, pagina 3-9, waardeketen
H6. Collecting Data	Hoofdstuk 3 bijlagen 1 en 2 Emissieboek
H7. Allocating Emissions	Hoofdstuk 2
H8. Accounting for Supplier Emissions	Par. 3.3 en bijlage 1
H9. Setting a reduction target	Hoofdstuk 5, ketenanalyses en energiezorgplan 2019-2024